

Ezeru-cilvēku attiecības

Tūrisma, privātīpašuma un dabas aizsardzības līkloči Latvijā

Kārlis Lakševics

Seminārs: Ezeru apsaimniekošana ūdenstūrisma attīstībai Kurzemē
22.05.2026. | Brocēnu Kultūras centrs

UNIVERSITY OF
LATVIA

WATER
CULTURES

FLPP
FUNDAMENTAL AND
APPLIED RESEARCH
PROJECTS

Izp-2023/1-0248 Ūdeņu kultūras: transformatīva pieeja ilgtspējīgām cilvēka-ūdeņu attiecībām

Latviešu teikās ezeriem ir griba, morāle un atmiņa

Ezers nolaižas, kad nosauc tā vārdu.

Ezeri sacenšas savā starpā.

Velnu dzīvesvieta un robežtelpa.

Ezeros grimst baznīcas un pilis.

Susināšana noved pie akluma.

An aerial photograph of a dense forest with three interconnected lakes. The lakes are arranged in a roughly triangular pattern, with the largest one at the bottom and two smaller ones at the top. The water reflects the surrounding trees and sky. The forest is a mix of deciduous and coniferous trees, appearing in various shades of green and brown.

Saule brauca pār ezeru
Spīdēdama, vizēdama,
Zelta kronis galviņā,
Vaska kurpes kājiņā. (LD 35917)

Man bāliņa pagalmā
Trīs sudraba ezeriņi.
Vienā dzēra raibas govis,
Otrā bēri kumeliņi,
Trešajā ezerā
Bāleliņi mazgājās (LD 32570,10)

An aerial, black and white photograph of a large, irregularly shaped lake surrounded by a dense forest. The water is dark and reflects the surrounding trees. The forest is thick and covers the entire landscape around the lake.

Ezera mierīgā sejā
Nevienas grumbiņas

| Rainis 2015. Ezers (izlase)

es esmu baltā vaskā uzlādēts ezers

| Kaspars Vecgrāvis 2022. Vaska ezers

rādi man pļava savu īsto seju
tava āda ir bāla un tu būtu varējusi būt ezers

| Juris Kronbergs 2008. Vilks Vienacis

milzīgām ezeru acīm

| Inga Gaile 2012. migla

kad uz vietas mīņājas visas upes
un ezeri aiztur elpas lai noslīktu paši sevī līdzīgi kā
mēs

| Andris Ogriņš 2017. Debesu punkti

An aerial, black and white photograph of a large, irregularly shaped lake. The lake is surrounded by a dense, continuous forest of trees. The water in the lake is dark and reflects the surrounding forest. The forest extends to the horizon, creating a vast, textured landscape. The overall scene is serene and natural.

vēlme būt alternatīvā laiktelpā

Izcelsmes

Glaciālie (ledāju) ezeri

Piejūras jeb lagūnu ezeri

Atteku ezeri jeb vecupes:

Karsta un sufozijas (iegruvumu)
ezeri

Mākslīgie ezeri

Barības vielas

Oligotrofie ezeri

Mezotrofie ezeri

Eitrofie ezeri

Hipereitrofie ezeri

Distrofie ezeri

Diseitrofie ezeri

Hāru jeb mieturaļģu ezeri

Hidrosociālās iztēles

Lielo lomu ezeri

Putnu ezeri

Plašumu ezeri

Aktīvās atpūtas ezeri

Privātmāju ezeri

Zilo ezeru zeme

Mistiskie ezeri

An aerial photograph of a dense forest with a small lake in the center. The image is overlaid with a semi-transparent teal box containing text.

Kādas cilvēku-ezeru attiecības
mēs spējam iztēloties?

UZ SAZIŅU

KARLIS.LAKSEVICS@LU.LV

Prezentācija tika sagatavota projektā «Ūdeņu kultūras: transformatīva pieeja ilgtspējīgām cilvēka-ūdeņu attiecībām» (Izp-2023/1-0248), ko finansē Latvijas Zinātnes padome

UNIVERSITY OF
LATVIA

WATER
A graphic element consisting of three wavy lines in green, orange, and blue, representing water or cultural flow.
CULTURES

FLPP
FUNDAMENTAL AND
APPLIED RESEARCH
PROJECTS